

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Eelarvekomisjon

2013/0315(NLE)

18.11.2013

ARVAMUS

Esitaja: eelarvekomisjon

Saaja: kalanduskomisjon

Nõukogu otsus Euroopa Liidu ja Maroko Kuningriigi vahelise protokoll
(millega määratakse kindlaks lepinguosaliste vahelises kehtivas kalandusalases
partnerluslepingus sätestatud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus)
sõlmimise kohta
(COM(2013)0648 – C7-xxxx/xxxx – 2013/0315(NLE))

Arvamuse koostaja: François Alfonsi

PA_Leg_Consent

LÜHISELGITUS

Vastavalt nõukogu antud volitustele alustas Euroopa Komisjon Maroko Kuningriigiga läbirääkimisi Euroopa Ühenduse ja Maroko Kuningriigi vahelise kalandusalase partnerluslepingu protokollu uuendamise üle. Läbirääkimiste tulemusena parafeerisid läbirääkijad 24. juulil 2013 uue protokollu eelnõu. Uus protokoll hõlmab nelja aasta pikkust ajavahemikku alates selle jõustumise kuupäevast.

Lepingu protokollu peamine eesmärk on sätestada Euroopa Liidu laevade kalapüügivõimalused Maroko Kuningriigi vetes kalavarude kasutamata ülejäägi piires.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõike 2 ja artikli 218 lõike 6 punkti a kohaselt võib Euroopa Parlament nõusoleku anda või selle andmata jätta.

Eelmine protokoll, mida kohaldati ajutiselt alates 28. veebruarist 2011, ei saanud parlamendi heakskiitu.

Uues protokollis sätestatud rahaline toetus kogu perioodiks on 120 584 000 eurot ning loodusvarade kaitseks ja majandamiseks 120 000 000 eurot kogu perioodiks. Protokollis sätestatud 30 000 000 euro suurune aastane rahaline toetus jaguneb järgmiselt: a) 16 000 000 euro suurune summa juurdepääsu eest kalavarudele ja b) 14 000 000 euro suurune toetus Maroko Kuningriigi kalandussektori poliitika arendamiseks. Toetus vastab riikliku kalanduspoliitika eesmärkidele ja eelkõige Maroko Kuningriigi vajadustele võitluses ebaseadusliku kalapüügi vastu.

Lepingut iseloomustavad alljärgnevad arvnäitajad.

Kulu liik	2014	2015	2016	2017	Kogusumma
Tegevusassigneeringud	30 000 000	30 000 000	30 000 000	30 000 000	120 000 000
Halduskulud	131 000	131 000	131 000	191 000	584 000
KOKKU	30 131 000	30 131 000	30 131 000	30 191 000	120 584 000

Raportöör leiab, et protokoll on väga problemaatiline järgmistel põhjustel:

- Tõsised kahtlused lepingu kulude ja tulude aspekti osas.

Eelmise protokollu kulude ja tulude suhe oli väga madal, kuna kokkulepitud kalapüügivõimalusi kasutati vähe. Euroopa Komisjoni poolses hindamises märgitakse, et lepingu maksumus tundus väga kõrge võrreldes tegelikult kasutatud kalapüügivõimalustega. Euroopa laevastike hinnanguline käive oli 30,2 miljonit eurot, st kõigest 0,83 eurot iga ELi poolt investeeritud euro kohta. Kasutades vastavalt lepingule (otsene ja kaudne lisandväärtus ELile) ainult Euroopa laevaomanike jõukuse loomise näitajat, kujunes kulude ja tulude suhe ELi investeringutega võrreldes veelgi vähem muljetavaldavaks: iga investeeritud euro kohta

loodi 0,65 eurot lisandväärtust. Need arvud jäävad teiste kalanduslepingute vastavatest näitajatest tunduvalt madalamaks.

Arvud näitavad ka selgelt lepingu rahalist ebaefektiivsust. Hindamisaruandes jõutakse järeldusele, et majandusliku tasuvuse seisukohast on leping kõikidest kalandussektori partnerluslepingutest kõige ebaedukam.

Kahjuks ei ole komisjon esitanud veenvaid tõendeid, mis kinnitaksid, et uus leping muudaks kulude ja tulude suhte paremaks.

- Kahtlused, kas järgitakse põhimõtet, et püütakse ainult varude ülejääki.

Samuti teevad lepinguga seoses muret ökoloogilised probleemid. Maroko vetes püütavast 11 põhjalähedase kalaliigi varudest on viis ülepüütud (merluus, besuugo, kaheksajalg, kalmaar, krevett), nelja püütakse maksimaalsetes piirides (pagrus, suursilm-hammasahven, merikogerlane, urisejalane), samal ajal kui kahte varu ei olnud andmete puudumisel võimalik piisavalt analüüsida (senegali merluus, kalmaar). Nende varude peaaegu täielik ammendamine tekitab küsimuse, kas järgitakse põhimõtet, et ELi laevad püüaksid kala ainult varude kasutamata ülejäägi piires.

Jällegi ei ole selge, kuidas uus leping neid küsimusi lahendaks. Samuti on tähelepanuväärne, et komisjoni väitel võtaks uus leping arvesse ülepüügi küsimust, samas kui Maroko vete kalavarude seisundit ei ole viimasel ajal teaduslikult hinnatud.

- Lepingus ignoreeritakse täielikult Lääne-Sahara küsimust.

Protokolli eespool mainitud majanduslikele, ökoloogilistele, keskkonnaga seotud ja muudele puudustele lisanduvad õigusvaidlused seoses Maroko poolt okupeeritud Lääne-Saharaga. Protokolli puhul on küsimus selles, kas läänesaharalased saavad sellest otsest kasu, nagu Euroopa Parlamendi õigusteenistus nõuab. Protokolliga seotud dokumendid seda tundlikku küsimust ei selgita ja paistab, et Euroopa Komisjon ei ole kunagi küsinud läänesaharalaste panust ega nõusolekut kalapüügiks nende vetes.

Tuleb ka märkida, et Maroko ei ole Lääne-Sahara vetes oma majandusvööndit välja kuulutanud. Rangelt juriidiliselt võttes tähendab see, et EL maksab Marokole kalapüügi eest rahvusvahelistes vetes.

Kokkuvõtteks on raportöör seisukohal, et praegusel kujul on leping nii tõhususe ja tulemuslikkuse kui ka reguleerimise aspektist ülimalt küsitav.

Eelarvekomisjon palub vastutaval kalanduskomisjonil teha Euroopa Parlamendile ettepanek anda nõusolek.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	14.11.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 23 -: 9 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jean-Luc Dehaene, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazábal Rubial, Salvador Garriga Polledo, Ivars Godmanis, Ingeborg Gräßle, Lucas Hartong, Anne E. Jensen, Ivailo Kalfin, Sergej Kozlík, Jan Kozłowski, Alain Lamassoure, Jan Mulder, Juan Andrés Naranjo Escobar, Nadezhda Neynsky, Dominique Riquet, Alda Sousa, Derek Vaughan, Jacek Włosowicz
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	François Alfonsi, Maria Da Graça Carvalho, Frédéric Daerden, Edit Herczog, Paul Rübig, Peter Šťastný
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Pablo Arias Echeverría, Jean-Paul Basset, Arkadiusz Tomasz Bratkowski, Zdravka Bušić, Jolanta Emilia Hibner, Helmut Scholz, Tadeusz Zwiefka